

VINERI • 17 SEPTEMBRIE 2010 • ANUL IX NR. 38

FOAIA
ROMÂNIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

*O delegație a românilor din Ungaria în vizită la București
Interviul, ca zid între vorbă și faptă
Rușinea colectivă*

CALENDAR ORTODOX

- 20 septembrie, luni – Sf. M. Mc. Eustatie și soția sa Teopista cu cei 2 fii: Agapie și Teopist.
 21 septembrie, marți – Sf. Ap. Codrat; Sf. Prooroc Iona (Odovania Praznicului Înălțării Sf. Cruci).
 22 septembrie, miercuri – † Sf. Ier. Mc. Teodosie de M-rea Brazi; Sf. Sfințit Mc. Foca; Sf. Mc. Isaac; Sf. Martin.
 23 septembrie, joi – † Zămisirea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Cuv. Xantipa și Polixenia.
 24 septembrie, vineri – † Sf. M. Mc., întocmai cu apostolii, Tecla; Cuv. Coprie.
 24 septembrie, sâmbătă – Cuv. Eufrosina; Cuv. Pafnutie Egipteanul; Cuv. Serghie de la Radonej.
 26 septembrie, duminică – † Adormirea Sf. Ap. și Ev. Ioan; Sf. Mc. Hira. Duminica a XVIII-a după Rusalii (Pescuirea minunată).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Comuna Cenad și Apátfalva aparțin de localitățile bântuite de furia Mureșului. În vremea dezastrului au fost momente când oamenii așteptau cu groază semnalul de alarmă care-i va anunța că trebuie să-și părăsească căminele. În gara din Cenad zecile de vagoane trimise anume pentru evacuare se înșirau amenințator. Spre fericirea tuturor, comuna a fost salvată în întregime, hotarul însă numai în parte. Mureșul, dacă chiar n-a putut nimici digurile, pe ocolite totuși, le-a asaltat teritorii considerabile. În anii de criză, ciuntirea aceastei a averii comune ar fi însemnat un dezastru moral și material. Nu însă acum când această cooperativă consolidată dispune de rezerve materiale și morale și de oameni harnici și pricepuți. Ei au aflat soluții care să le amelioreze pagubele. Au întărit sectorul de horticoltură, grădinăritul.” (Recoltă bună de ceapă la Cenadul Unguresc, autor: I., Foaia Noastră, Nr. 17, 1 septembrie 1970, pag. 7)

Acum 30 de ani

„Și în această mică localitate bihoreană cu populație de naționalitate română a început anul școlar. La această instituție de învățământ deja în mod sistematic se desfășoară învățământul alternativ în două schimburi. La grădinița din Bedeu am găsit în total 25 de copilași voioși, dintre care 12 au pășit în acest an pragul grădiniței, fiind primiți cu multă căldură de colegii mai mari și de educatoarele. Ei nu mai sunt timizi, ci se joacă cu multă pasiune în curte sau ascultă cu multă atenție poveștile în sala de ocupații.” (Începutul noului an școlar, Bedeu, Foaia Noastră, Nr. 37, 14 septembrie 1980, pag. 4)

Acum 10 ani

„O mare surpriză a fost în aceste zile pentru mulți micherecheni, când au putut citi pe diferite afișe că a apărut o casetă și un CD cu melodiile tânărului Grigore Poiendan, elev în clasa a șasea la școala generală din loc. Despre talentatul »copil cu voce de aur« am mai scris și noi în paginile acestei reviste, precum s-a mai scris și despre un alt tânăr micherechean (de circa 25 de ani), despre Vasile Ciotea talentat cu simțul muzicii. Cel din urmă, prelucrează melodii populare românești din Micherechi într-un stil modern, cu ajutorul unui sintetizator și al calculatorului. Prelucrările lui Lați sunt atât de cunoscute în zonă, încât de multe ori le putem auzi urlând dintr-o mașină sau la discotecă.” (Grigore Poiendan și Vasile Ciotea din Micherechi cântă împreună, Muzică populară, în stil modern, autor: Eva Iova, Foaia românească, Nr. 37, 15 septembrie 2000, pag. 9)

București

Românii din Ungaria la TVR Internațional

Vizita delegației românilor din Ungaria în capitala României a stârnit și interesul postului TVR Internațional.

Delegația aflată la București la invitația Departamentului pentru Românii de Pretutindeni a fost pri-

mită în studioul televiziunii în seara zilei de miercuri, 8 septembrie.

Reportajul realizat de TVR Internațional despre vizita delegației reprezentanților comunității românilor din Ungaria la București va fi difuzat duminică,

19 septembrie, de la ora 14.15 (ora României), pe TVR Internațional. A.B.

Seghedin

Excursie pe plaiuri Apusene

Membrii Asociației Culturale a Românilor din Seghedin vor face și anul acesta o excursie în România, în perioada 8-10 octombrie. Anul trecut au vizitat zona Munților Apuseni, fiind cazați în satul de vacanță Boga. Fiindcă au reușit să vadă doar o mică parte din atracțiile zonei, a fost o opinie generală ca anul acesta excursia să se facă tot la Boga, ne-a informat președintele asociației Ștefan Crâsta. A.B.

Scriți-ne la adresa:
foaia@foaia.hu

Oradea

Zile de consultanță în materie de pensii

Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și Direcțiunea regională de Pensii din Centrul Ungariei organizează, în perioada 4-6 octombrie, zile de consultanță la Oradea. Zilele de con-

sultanță româno-maghiară în materie de pensii va avea loc pe strada Dunărea nr. 6, între orele 9.00-16.00. Înregistrarea se face anticipat prin telefon la numărul 0040/213118047, până la 20 septembrie. R.P.

Pécs

Ziua Aradului în Capitala Culturală Europeană

Orașul Pécs din sudul Ungariei va găzdui în ziua de 21 septembrie Ziua Aradului, în cadrul evenimentelor Capitalei Culturale Europene 2010. Expoziții de pictură, ansambluri folclorice, trupe de percuție dar și degustări de vinuri vor cuceri Capitala Culturală Europeană. Standul Aradului va fi animat de păpușile gigant ale Teatrului de Marionete Arad și va cuprinde inclusiv degustări de vinuri din Podgoriile Aradului. A.C.

Poza săptămânii

– Ce zăci tu, nană levă, bine mărg lucrurile în lume?
– Io cred, nană Măriuță, că nu pre...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Românii din Ungaria în Parlamentul României (foto: Anca Butar)

Vizita la București a celei mai numeroase delegații oficiale de până acum a românilor din Ungaria

La invitația secretarului de stat *Eugen Tomac*, șeful Departamentului pentru Români de Pretutindeni, o delegație a comunității românești din Ungaria a efectuat o vizită de lucru la București, în perioada 8-10 septembrie 2010. Aceasta a fost cea mai numeroasă delegație oficială a românilor din Ungaria, care a fost invitată vreodată în capitala României. Din delegație au făcut parte un deputat parlamentar, primari și preoți, directori de școli și profesori, jurnaliști, oameni de cultură și activiști ai vieții publice românești din Ungaria.

La Senat și la Externe

Prima întâlnire a fost la Palatul Parlamentului, cu senatorul pentru diaspora, *Viorel Badea*, care, după o prezentare și o dezbatere a principalelor probleme cu care se confruntă comunitatea românească, a introdus delegația în sala în care tocmai se desfășura ședința Senatului. Președintele *Mircea Geoană* a salutat prezența oaspeților, iar plenul Senatului a aplaudat. Încă în aceeași zi, senatorul *Viorel Badea* a dat un comunicat de presă, preluat ziua următoare și de agențiile și ziarele unguerești, în care a atras atenția asupra principalelor probleme ale comunității românești din Ungaria, în primul rând asupra fenomenului de etnobiznis.

La Ministerul Afacerilor Externe, membrii delegației s-au întâlnit cu *Bogdan Aurescu*, secretar de stat și co-președinte al părții române a Comitetului de specialitate româno-ungar de

colaborare în domeniul minorităților naționale. Reprezentanții românilor au atras atenția asupra faptului că degeaba există numeroase recomandări și hotărâri comune ale celor două guverne, dacă acestea nu sunt respectate. S-a discutat și aici despre extinderea accelerată a fenomenului de etnobiznis. La rândul său, secretarul de stat *Bogdan Aurescu* a cerut participanților să vină cu propuneri concrete pentru a combate acest fenomen și a îndemnat comunitatea românească să participe activ la viața publică a minorității, dar și la viața publică din Ungaria. *Aurescu* a subliniat că va relua cât de curând discuțiile cu autoritățile de la Budapesta, în momentul în care noul guvern va nominaliza co-președintele părții ungare.

La „Adevărul” și la TVR

În cadrul vizitei de la redacția ziarului „Adevărul”,

membrii delegației și-au exprimat dorința ca presa din România să scrie mai mult despre comunitățile românești din jurul granițelor țării. Reprezentanții comunității românești din Ungaria au discutat cu ziaristii de la „Adevărul” despre carențele legislației maghiare, cu privire la minoritățile naționale, dar și despre fenomenul de etnobiznis. În urma acestei vizite, în ediția de vineri, 10 septembrie, a ziarului „Adevărul” a apărut un articol de o pagină despre românii din Ungaria. Titlul articolului a fost: „Bișniță cu identitatea românească”.

Delegația românilor s-a întâlnit apoi cu președintele-director general al Societății Române de Televiziune, *Alexandru Lăzescu*, cu care a discutat despre nevoia unei mai bune recepționări a postului de televiziune TVR Internațional în Ungaria. La întâlnire au luat parte și *Horia Romanescu*, director în cadrul Direcției de Programe de la TVR Internațional și alți jurnaliști. Românii din Ungaria au apreciat buna colaborare cu studiourile teritoriale TVR Timișoara și TVR Cluj. În timpul șederii la sediul televiziunii, au fost realizate câteva interviuri care vor fi difuzate duminică, 19 septembrie, de la ora 14.15 (ora României), pe TVR Internațional.

(Continuare în pag. a 4-a)

EDITORIAL

Rușinea colectivă

La fiecare patru ani, sistemul de autogovernări minoritare din Ungaria provoacă noi și noi situații aberante, dar în această toamnă chiar că s-a ajuns la culmea absurdului. De 12 ani, pe baza mult-lăudatei Legi a Minorităților, persoane de orice neam (se citește: țigani și maghiari, unii originari din România alții de aici, din țară) își permit să candideze la alegerile minoritare românești, înființază reprezentanțe locale românești, fără să aibă vreo legătură cu comunitatea românească de aici, fără să aibă habar de limba, cultura, tradițiile românești. Dacă până acum procentul autogovernărilor pseudo-românești a fost cam de 30%, în această toamnă se prevede că acest număr va depăși 50%. O situație foarte jenantă pentru toată lumea. Atât pentru guvernele de la București și din Budapesta, cât în primul și în primul rând pentru naționalitatea românească din Ungaria.

Comunitatea noastră trăiește deja de mult prea mult timp o rușine colectivă. Vinozați pentru acest lucru nu sunt doar autoritățile maghiare care nu introduc în lege acel filtru care ar stopa etnobiznisul, ci în cea mai mare măsură sunt de condamnat acele persoane, care se consideră membri ai comunității noastre, dar permit, ba mai mult încurajează intrarea neromânilor în autogovernări. Inteligența românească din Ungaria solicită de mult timp rezolvarea acestei probleme, dar din păcate la Budapesta dau numai de surzi. Sau, în cel mai bun caz de oficialități care dau din cap aprobând că înțeleg problema, promițând că vor face cumva să îndrepte acest lucru, dar până la urmă nu se întâmplă nimic. A trecut mai bine de un an de când fostul președinte al Republicii Ungare i-a promis președintelui României că va desființa etnobiznisul. Astfel de promisiuni au făcut deja cu duimul și alții: președinte de parlament, premieri, miniștri etc. Rezultat? Zero!!!

Între timp s-a schimbat guvernul, s-a schimbat premierul și președintele, dar problema tot nu s-a rezolvat. Însă luni, în prima zi de lucru din această sesiune de toamnă a Parlamentului de la Budapesta s-a întâmplat ceva cutremurător, ceva de necrezut: un deputat al partidului de extrema dreaptă *Jobbik* a cerut în gură mare, dar cu argumente solide și convingătoare, desființarea etnobiznisului și anularea alegerilor de autogovernări minoritare românești în unele localități din județul Borsod-Abaúj-Zemplén, aflat în nordul Ungariei. Deputatul parlamentar a prezentat exemplul unei persoane, pe nume *Orgona Győző*, care în 1998 a fost candidat țigan, în 2002 a fost croat, în 2006 din nou țigan, actualmente chiar președintele Autogovernării Țigănești din comuna Szalonna, iar la alegerile din 3 octombrie anul curent candidează ca... român!!! O persoană care din patru în patru ani își schimbă identitatea după voia lui și după interesele sale. Și cazul nu este unic.

Ca să se înțeleagă și la București: imaginați-vă că, de exemplu, *Markó Béla* un ciclu electoral este ungar, apoi este bulgar, apoi un alt ciclu este iar ungar, după aceea este turc sau croat sau orice. După propria lui voie. Și degeaba ar protesta oricine, dreptul lui individual ar fi deasupra dreptului comunității. Exact asta face în Ungaria *Orgona Győző* și alte persoane asemănătoare lui. Deci, domnilor de la București, acum se înțelege?

Trăim o rușine colectivă. Ne este rușine că un deputat de extrema dreaptă unguerească sare în ajutorul minorității noastre. Și ne este rușine că de atâția ani se mătură sub covor această problemă, prefăcându-ne că nu este chiar atât de gravă. Ba este. E foarte-foarte gravă. Efectul se va vedea numai la anul. La recensământ.

Eva Iova

Editorialul poate fi citit în limba maghiară pe www.foaia.hu, în rubrica: MAGYARUL

Pe scurt...

TEZAUROL

DE LA SĂNNICOLAU MARE

O copie a Tezaurului de la Sănnicolau Mare, ale cărui piese originale se află, în prezent, la Muzeul de Artă din Viena, va ajunge în posesia Muzeului de Istorie a Banatului din Timișoara, până la finele acestui an, a declarat, pentru AGERPRES, directorul instituției, *Dan Leopold Ciobotariu*. Potrivit directorului Muzeului de Istorie a Banatului, la Sofia există o copie fidelă a Tezaurului de la Sănnicolau Mare, ale cărui piese sunt adăpostite la Muzeul de Artă din Viena. Pentru obținerea copiei există și finanțarea necesară aprobată. Întrucât despre recuperarea Tezaurului original nici nu poate fi vorba, demersurile pentru obținerea cel puțin a unei copii a Tezaurului de la Sănnicolau Mare au fost demarate în 1997, dar reprezentanții instituției vieneze de cultură nu le-au permis arheologilor timișoreni acest lucru, argumentând că piesele originale sunt foarte fragile și că ar putea fi afectate. Tezaurul de la Sănnicolau Mare este compus din 23 de obiecte din aur, în greutate totală de peste 10 kilograme, provenind din perioada medievală timpurie. Este considerat unul dintre cele mai importante tezaure de la începutul Evului Mediu european.

PRIMUL MULTIPLEX
DIN ARAD

Cinema City va inaugura vineri, 17 septembrie, primul cinematograful modern din Arad, un multiplex amplasat în incinta centrului comercial Atrium Center. Odată cu noul cinematograful, arădenii vor avea ocazia să experimenteze tehnologia 3D digital.

„TOAMNA ORĂDEANĂ”
AȘTEPTĂ VIZITATORII

Tradiționalul festival „Toamna orădeană” va debuta pe 24 septembrie, la Sala Sporturilor, ediția din acest an a evenimentului reunind o serie de manifestări culturale-artistice, printre care: Târgul pălincarilor, Festivalul vinului, Festivalul de Teatru Scurt, Săptămâna Teatrului „Arcadia”, la care se adaugă concerte, spectacole de muzică populară, expoziții și lansări de carte, organizatori fiind Primăria Oradea, prin Casa de Cultură a municipiului.

Vizita la București a celei mai numeroase
delegații oficiale de până acum a românilor din Ungaria

(Urmare din pag. a 3-a)

La Patriarhie
și la Guvern

A doua zi a vizitei la București a început la Palatul Patriarhiei Române, unde delegația din Ungaria a apreciat importanța Episcopiei românești de la Jula și rolul bisericii în păstrarea identității românilor din afara granițelor. Cu pr. consilier *Mihail Țița* și cu pr. consilier *Ion Armași* s-a discutat și despre înființarea unei grădinițe la Budapesta și nevoia restaurării lăcașurilor de cult românești.

Reprezentanții comunității românești din Ungaria s-au întâlnit, la sediul Guvernului României, cu secretarul de stat pentru românii de pretutindeni, Eugen Tomac. Subiectele discutate au fost în special pericolele pe care le prezintă fenomenul de etnobiznis pentru românii din Ungaria și nevoia continuării cursurilor de perfecționare pentru profesorii români. Membrii delegației au apreciat importanța programului de tabere pentru copiii și tinerii români de pretutindeni, „ARC”, pentru păstrarea identității românești.

La ICR
și la Camera Deputaților

În timpul vizitei de la Institutul Cultural Român, membrii delegației au discutat despre înființarea unei expoziții permanente despre comunitatea românească din Ungaria și nevoia editării cărților în limba română, despre și pentru comunitatea românească din Ungaria. De asemenea, românii din Ungaria au apreciat buna colaborare cu filialele Institutului Cultural Român de la Budapesta și Seghedin.

La Camera Deputaților, membrii delegației s-au întâlnit cu deputatul pentru diaspora, *William Gabriel Brînză*, unde au discutat despre posibilitatea de a organiza în Ungaria o întâlnire cu membrii autoguvernărilor românești pentru a identifica împreună modalitățile de îmbunătățire a legislației în vigoare.

La Palatul Cotroceni

Cea mai așteptată întâlnire a fost cea cu președintele României, domnul *Traian Băsescu*, la Palatul Cotroceni. Aici s-a discutat în primul rând despre problemele cu care se confruntă comunitatea, în special cele legate de extinderea fenomenului de etnobiznis, despre situația învățământului în limba română, dar și despre starea bisericilor românești din Ungaria.

Președintele României a dat asigurări că va interveni pe lângă autoritățile ungare pentru a îmbunătăți situația actuală a comunității românești din Ungaria. Membrii delegației au apreciat bunele legături de colaborare și relația deschisă cu diplomația română din Ungaria, atât cu Ambasada din Budapesta cât și cu cele două consulate din Seghedin și Jula. Întâlnirea de mai bine de o oră s-a desfășurat într-o atmosferă deschisă și sinceră, și s-a încheiat cu realizarea unei fotografii comune.

La Radio și la Educație

După vizita la Palatul Cotroceni, delegația a vizitat radioul public. La întâlnirea cu președintele Societății Române de Radiodifuziune, *András Demeter*, și cu directorul editorial *Doru Vasile Ionescu*, românii din Ungaria au apreciat relația bună cu Radio România, în special cu posturile regionale din Timișoara și Cluj. S-a propus extinderea colaborării cu postul public de radio și reluarea seminariilor de pregătire a jurnaliștilor români din afara granițelor țării.

În dimineața zilei de vineri a avut loc o întâlnire la Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, unde profesorii și cercetătorii din delegație s-au întâlnit cu secretarul de stat *Oana Badea*. Subiectele discutate au fost cele legate de starea învățământului în limba română din Ungaria și de bursele de studii alocate etnicilor români de peste hotare. De asemenea, a fost adusă în discuție posibilitatea organizării cursurilor de perfecționare pentru profesorii români din Ungaria și participarea elevilor români din Ungaria la concursuri de cultură și civilizație românească, organizate în țara-mamă.

*

Din delegația românilor din Ungaria au făcut parte: *Eva Iova*, membru al Prezidiului Uniunii Cul-

turale a Românilor din Ungaria, redactor-șef „Foaia românească”, președinte al Autoguvernării Românești din orașul Bichiș; *Gheorghe Șimonca*, deputat parlamentar, primarul comunei Otlaca-Pustă; *Teodor Martin*, primarul comunei Micherechi; *dr. Maria Berényi*, director al Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, președinte al Autoguvernării Românești din sectorul II al Budapestei; *conf. dr. Mihaela Bucin*, șeful Catedrei de Română a Universității din Seghedin; *dr. Maria Gurzău Czeglédi*, director al Liceului „N. Bălcescu” din Jula; *pr. Aurel Becan*, protopop al Seghedinului și preot paroh al Cenadului Unguresc, jurnalist la Redacția Românească a Televiziunii Maghiare; *pr. Marius Maghiaru*, protopop al Budapestei, președinte al Autoguvernării Românești din sectorul VII al Budapestei; *Emilia Martin*, etnograf, director al Muzeului „Erkel Ferenc” din Jula; *Gabriela Enea Elekes*, referent român la Editura Didactică din Budapesta, vicepreședinte al Autoguvernării Românești din sectorul XI al Budapestei; *pr. Cosmin Pop*, preot paroh al bisericii din Jaca (jud. Bihor); *Zoltan Ruja*, director al Școlii generale din Micherechi; *dr. Octavian Dumitraș*, medic, Otlaca-Pustă și Medgyesegyháza (consilier al deputatului parlamentar Gh. Șimonca); *Gheorghe Netea*, director, Casa de Cultură din Micherechi, profesor, Școala generală din Micherechi; *Gavril Crișan*, președintele Autoguvernării Românești din Leta Mare (jud. Bihor); *Eva Bocsor Karancsi*, președinta Asociației Culturale Române „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă; *Anca Liana Butar*, jurnalist, „Foaia românească”; *Gheorghe Ardelean*, consilier român la Primăria din Chitighaz.

(În numele următoare vom scrie despre impresiile membrilor delegației române din Ungaria, cu ocazia vizitei la București.) E.I.

Interviul, ca zid între vorbă și faptă

Lumea spirituală în care omul se socializează este greu de abandonat. Aceasta este, probabil, explicația interviurilor realizate la comandă și publicate cu regularitate de tribuna Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), iar cel interviuat nu poate fi decât președintele ei. Chipeș, cu tricolorul românesc în față, președintele răspunde cu obișnuita-i fermitate și promptitudine. (Vezi Cronica, nr. 35, 2010) Să parcurgem și noi interviul în ordinea întrebărilor și a răspunsurilor.

1. Fiind în pragul alegerilor de autogovernări minoritare, problema cardinală este, evident, „etnobilizatul”. La întrebarea care cuprinde și constatarea că „s-au conturat unele autogovernări în localitățile cu populație infimă de români”, președintele dă un răspuns extrem de caracteristic care se potrivește de minune cu ceea ce spunea naturalistul francez Buffon: „Stilul este omul însuși”.

După ce prezintă câteva date arhicunoscute (în loc de 46 de autogovernări întemeiate în 2006, acum se prevede înființarea a 72 de autogovernări, anomalii din Budapesta etc.), președintele consideră că: „Este surprinzător și bizar faptul că în județul „Borsod-Abaúj-Zemplén s-au înregistrat români în 5 localități”, iar apoi face reproșuri pentru faptul că unii au inițiat înființarea unor autogovernări românești în câteva localități din o anumită parte a județului Bichiș fără populație românească (Vég-egyháza, Kunágota, Dombegyház). Despre un singur lucru „uită” domnul președinte să își informeze cititorii și anume că și de data aceasta, continuând „tradiția” anilor precedenți, a inițiat înființarea unor autogovernări românești în localități/cartiere din Capitală fără populație românească. Domnul președinte, prin asociația-fantomă, înghetată cu acest scop, este prezent în 11 cartiere din Budapesta, în 5 localități din județul Bichiș, în 2 localități din județul Ciongrad, în 3 localități din județul Bihor și, culmea, în Százhalombatta (județul Pesta) și Mátészalka (județul Szabolcs-Szatmár-Bereg), unde nu trăiesc români. Ce caută președintele AȚRU la Százhalombatta sau Mátészalka? Acolita lui, sub auspiciile Asociației Românești din Budapesta, inițiază înființarea unor autogovernări „românești” în 17 cartiere budapestane, în Szebény (jud. Baranya), în 5 localități din jud. Borsod-Abaúj-Zemplén, în orașul Győr și 3 localități din jud. Pesta. Evident, aceste cartiere/localități nu au populație românească, eventual câteva persoane care s-au stabilit acolo la întâmplare. Cei doi

„Adevărul este ucis nu numai de minciună, ci și de tăcere.” (Anonim)

„stâlpi” ai AȚRU au în total 312 candidați în 70 de cartiere pestane, respectiv localități, în majoritatea cărora abia trăiesc români. Despre această mare nerușinare de ce nu vorbește președintele AȚRU?

2. La capitolul „aspirațiilor românilor din Ungaria în această perioadă dificilă”, președintele AȚRU ține să accentueze ponderea situației economice precare a regiunilor subdezvoltate, în înființarea autogovernărilor minoritare. Este o realitate, iar cei nevoiași într-adevăr încearcă să se folosească de toate posibilitățile pe care statul le oferă pentru a-și crea condiții pentru o viață mai decentă. Nu ne referim la comunele bihorene și bichișene cu un oarecare trecut românesc, unde nu se poate face o cezură categorică între aspectele sociale și naționale ale problemei în discuție. Avem datoria să susținem interesele sociale și materiale ale românilor de aici; mai ales crearea locurilor de muncă ar fi, la ora actuală, un lucru extrem de important, pentru ca românii să rămână la vetrele lor. Noi ne-am opus și ne opunem aceluia care din interese și foloase pur personale au îmbărbătat integrarea în cadrul reprezentanței noastre elemente străine. „Străinătatea” ne deranjează numai pentru că ne asimilează într-un ritm și mai alert decât cel obișnuit. Tot respectul față de candidații din Szalonna și cei din Százhalombatta, dar nu au ce căuta în rândurile noastre, pur și simplu pentru că datoria noastră ar fi să reprezentăm diversele interese ale românilor din Ungaria. Atâta-i tot! Asta încearcă să facă, de vreo șase decenii, Uniunea Culturală a Ro-

mânilor din Ungaria, singura reprezentanță a noastră care este nu numai legală, dar și legitimă, care, deci, se bucură de simpatia și sprijinul românilor cinstiți.

3. Tema preferată a domnului președinte este școala. Președintele nu se sinchisește: „Acolo unde sunt probleme, mă implic personal”, exact cum, în stilul „epocii de aur”, au procedat secretarii de partid. Președintele este foarte mulțumit: „Pot spune cu mândrie că finanțarea școlilor bilingve se realizează 100% de la Ministerul Învățământului. Este o bucurie pentru noi”. Acesta este faptul cu care președintele se mândrește de ani de zile, interpretându-l ca pe un merit al său. „Meritul” (de fapt, datoria) este al statului maghiar. Președintele nu vrea să înțeleagă, fie că e incapabil, fie că nu-l interesează, care anume sunt problemele fundamentale ale învățământului românesc din Ungaria. Spre a-l lămurii, amintim doar câteva probleme importante: 1. viitorul școlilor cu un efectiv redus; 2. calitatea, competitivitatea lui; 3. eficacitatea predării limbii române. Nici măcar o dată, de când stă în fruntea AȚRU, nu l-am auzit să spună ceva despre aceste probleme esențiale. Nu înțelege președintele nici motivul pentru care școala generală și liceul julan nu vor să-și bage capul în jugul instituției conduse de el și tovarășii lui. Îl dumerim noi: *nu au încredere în ei*. Asta-i problema-cheie! Astfel stând lucrurile, în van se cramponează de lege. Încrederea este o cheie morală și nu una legală. Legea poate fi aplicată numai de cei în care oamenii au încredere.

(Continuare în pagina a 11-a)

Pe scurt...

ALETEA

Pe 18 septembrie, Centrul Cultural din oraș va găzdui cea de-a IX-a ediție a Întâlnirii Corurilor Pensionarilor de Naționalitate din județul Bichiș. Românii din Ungaria vor fi reprezentați de Corul de naționalitate „Márki Sándor” din Chitighaz, care va prezenta cântece populare românești. Programul cultural al întâlnirii este organizat de Casa de Cultură „Reibel Mihály” și de Asociația Pensionarilor „Napsugár” din Aletea.

APATEU

Grădinița din satul bihorean și-a redeschis porțile pentru un nou an de învățământ. Instituția este frecventată de 24 de copii, organizați în două grupe. Cu aceștia, dintre care 10 sunt la grupa mică, se ocupă două educatoare, *Ecaterina Lázár Pantea*, directoarea instituției și *Angelica Varga Szakadati*. Directoarea se ocupă și de predarea limbii române săptămânal de două ori, în 30 de minute.

SEGHEdin

În a patra duminică din lună, pe 26 septembrie la biserica sârbească din oraș credincioșii români ortodocși sunt așteptați la Sfânta Liturghie în limba română. Slujba va fi oficiată de protopopul Seghedinului, *pr. Aurel Becan* și va începe la ora 9.30.

CHITIGHAZ

Cu ocazia aniversării „Ziua poveștilor 2010”, Casa de Cultură din Chitighaz lansează un concurs de desen și de scrieri de povești populare. Pentru acest concurs sunt așteptate creațiile copiilor de vârstă de grădiniță și de școală generală. Temele sunt: pentru desen, prezentarea personajelor de povestea preferată iar pentru celălalt concurs „Povestea mea”. Operele trebuie trimise la adresa tancsicsmuvelodes@gmail.com până pe 27 septembrie. Aprecierea se va face în trei categorii: grădiniță, cursul inferior și cursul superior.

SEGHEdin

Miercuri, 28 septembrie, de la ora 19.00, Institutul Cultural Român filiala din Seghedin invită publicul cinefil la filmul artistic românesc „Actorul și sălbaticii” (1975), în regia lui Manole Marcus.

În căutarea fericirii

Este cunoscută celor mai mulți povestea împăratului nefericit care a fost sfătuit să îmbrace cămașa unui om fericit pentru a ajunge și el la starea mult dorită. După căutări stăruitoare în care împăratului nu i-a fost dat să întâlnească oameni cu adevărat fericiți, împăratul se oprește lângă un cioban care cânta din fluiet și care în sfârșit se declară a fi cu adevărat fericit. Spre marea dezamăgire a împăratului care era gata să cumpere cu bani grei cămașa acestui fericit în care credea el că stă secretul fericirii, află cu stupeoare că fericitul cioban nici măcar nu avea cămașă.

Adevărata fericire

Fericirea deplină nu poate fi obținută prin formule „abracadabrice”, nici prin eforturi stăruitoare, nici prin bani și nici prin vreun alt mijloc inventat de mințile omenești. Adevărata fericire și rețeta ei stă în mâna lui Dumnezeu, Creatorul omului și al întregului Univers, despre care ne spune Scriptura că este direct interesat să dea fericirea și rețeta ei fiecăruia dintre cei ce se îndreaptă spre El și recunosc că El știe cel mai bine cum poate omul să fie fericit cu adevărat.

De fapt scopul pentru care Fiul lui Dumnezeu a venit pe pământ a fost acela de a da oamenilor posibilitatea să fie fericiți. Condiția sine qua non a fericirii este legată de ascultarea de Dumnezeu și de poruncile Lui. Înțeleptul Solomon, omul care a alergat după fericire mai toată viața lui, trage linie în dreptul tuturor căutărilor sale zicând „totul este deșertă-

Goana aproape sălbatică după fericire îi determină astăzi pe oameni să facă orice. Ignoranța îi face pe mulți să creadă că fericirea este un „ceva” care poate fi obținut prin mijloace materiale, sau care depinde de poziția socială a vreunui om. În realitate fericirea este mult mai mult decât atât...

ciune”. Cu alte cuvinte, zădarnice sunt toate aceste căutări care vor să găsească fericirea în altă parte decât în Dumnezeu. De fapt însuși Solomon, la sfârșitul vieții sale, ostentiv de căutarea fericirii, rostește un cuvânt de profundă învățătură către cei ce furăți de mirajul fericirii o caută în orice loc numai acolo unde se găsește ea nu: „Să ascultăm dar încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om.” (Eclesiastul 12: 13)

Rețeta divină pentru fericire

Predica de pe munte, compendiumul învățăturilor lăsate nouă de Mântuitorul, începe tocmai cu prezentarea rețetei divine pentru fericire. Astfel, Domnul Isus Cristos prezintă calitățile celui ce este fericit prin faptul că trăiește o viață după voia lui Dumnezeu. În acest sens putem deosebi șapte calități ale omului care înțelege că fericirea nu poate fi un bun câștigat prin metode străine de Dumnezeu, ci că ea stă numai în mâna Celui ce s-a jertfit pentru fericirea omului.

Există astfel patru calități pasive, adică calități pe care le capătă omul care se apropie de Dumnezeu și care se lasă modelat de harul divin, calități prin care Dumnezeu îl ajută pe om să se apropie de El.

◆ *Ferice de cei săraci în duh.* Sărăcia în duh este

rezultatul lucrării Duhului Sfânt, care îl face pe cel păcătos să-și recunoască condiția și să înțeleagă că are nevoie de un Mântuitor.

◆ *Ferice de cei ce plâng.* Duhul Sfânt îl aduce pe păcătos într-o stare de regret pentru păcatele săvâr-

nașterea din nou. El se află într-o relație bună cu Dumnezeu și prin urmare un beneficiar al fericirii de sorginte divină.

Rămânere în fericire

Există de asemenea un set de trei calități active pe care creștinul va trebui să

șite, îl face să plângă pentru păcat, și în acest fel să capete iertarea din mâna lui Dumnezeu.

◆ *Ferice de cei blânzi.* Această calitate îl aduce pe păcătosul iertat în starea de om a cărui voință este predată în mâna Domnului și prin Duhul Sfânt capătă un caracter modelat de mâna dumnezeiască.

◆ *Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire.* Dumnezeu prin Duhul Sfânt schimbă dorințele și direcția căutătorului de fericire divină, dându-i un nou sistem de valori.

Omul care posedă aceste patru calități, este acum un creștin, un om nou, un om care a experimentat

le aibă în vederea rămânării lui în fericire. Dumnezeu vrea ca omul să beneficieze de o fericire care rămâne, o fericire care durează pentru totdeauna. În acest sens Domnul Isus Cristos recomandă și acest set de trei fericiri care-l vor ține pe credincios pentru totdeauna fericit.

◆ *Ferice de cei miloși.* Creștinul este chemat să manifeste milă, adică să fie un om iertător cu cei din jurul lui, să fie gata să-i înțeleagă pe frații lui și astfel să întrețină o bună relație cu aceștia.

◆ *Ferice de cei cu inima curată.* Relația creștinului cu sine însuși trebuie să fie una în care acesta va fi tot-

deauna veghetor ca nu cumva să intervină dublitatea în viața lui.

◆ *Ferice de cei împăcuiitori.* Aceasta vizează relația creștinului cu cei ce nu sunt împăcați cu Dumnezeu și astfel va căuta să-i aducă pe cei necredincioși la pacea cu Dumnezeu făcându-se un propovăduitor al păcii.

Sigur că un om care posedă aceste calități este un om căruia Dumnezeu însuși îi garantează fericirea, o fericire care nu depinde de circumstanțe, o fericire care are în vedere atât prezentul, cât și viitorul. Este fericirea pe care a avut-o Pavel și Sila, atunci când picioarele le erau puse în butuci, mâinile în lanțuri și au fost aruncați într-o închisoare întunecoasă în care spre surprinderea multora, ei cântau cântări de laudă lui Dumnezeu (vezi Fapte 16:23-25). Prigonirile despre care a vorbit Domnul Isus în aceeași predică, nu sunt altceva decât o consecință firească a unui caracter schimbător de Dumnezeu, însă aceste prigoniri nu pot afecta nicicum fericirea pe care o dăruiește Dumnezeu.

A fi, sau a nu fi fericit, nu mai este o întrebare pentru cei ce caută fericirea în mâna lui Dumnezeu. Scopul din totdeauna al Domnului a fost acela de a-i vedea fericiți pe toți cei ce cu dragoste au fost făcuți de mâna Lui. El, Creatorul știe cum se capătă fericirea, este în stare să o dea și dorește să o dea celor ce în goana lor după fericire vor înțelege să se oprească lângă El, Izvorul fericirii.

(www.crestintotal.ro)

Botez la Biserica Penticostală nr. 1

În duminica din 19 septembrie, la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi va avea loc un botez nou-testamental. La botezul ce se va oficia înainte de masă va încheia legământ cu Dumnezeu o tânără, *Maria Cozma*, botezul fiind săvârșit de pastorul bisericii *Durkó Albert*.

Serviciul special începe la ora 9.00 cu timp de rugăciune, după care va avea loc un timp de laudă și închinare, vestirea mesajului divin și botezul tinerei candidată. R.P.

Grupul „Adonia” la Micherechi

La sfârșitul acestei săptămâni, în ziua de duminică, 19 septembrie, Biserica Baptistă din Micherechi va primi din nou oaspeți din România. Grupul „Adonia” din Cluj-Napoca va vizita adunarea din Micherechi după-masă pentru a-L lauda pe Dumnezeu prin cântări împreună cu frații români de aici. Serviciul divin de după-masă va începe de la ora 16.00. R.P.

Zi de mulțumire la Cenadul-Unguresc

Biserica Baptistă din Cenadul-Unguresc va ține Zi de Mulțumire duminică, 19 septembrie. În această zi, credincioșii vor aduce mulțumiri lui Dumnezeu pentru purtarea sa de grijă pe întregul an.

La serviciile divine care vor începe la ora 9.30 și la ora 14.30 va sluji *Ștefan Cioca* din Jula.

A.Brad

Trei decenii în slujba lui Dumnezeu

Interviu cu pr. Ioan Bun, paroh la biserica ortodoxă din Micherechi

Preotul *Ioan Bun* este cleric al Bisericii Ortodoxe Române încă din 1980, când a fost hirotonit diacon, iar la scurt timp a primit harul preoției, slujind la o parohie din județul Arad. De aproape două decenii este preot misionar în Ungaria, iar de 14 ani păstorește turma credincioșilor din Micherechi, învățându-i pe aceștia despre frica de Dumnezeu și dreapta credință.

– În luna septembrie se împlinesc 30 de ani de când ați fost hirotonit ca preot. Cum vă amintiți de acele vremuri și care a fost prima parohie în care ați slujit?

– În urmă cu 30 de ani, pe 8 septembrie, la Sfânta Mărie Mică, Preasfințitul Visarion, care era atunci Episcopul Aradului m-a hirotonit întru diacon, și la o săptămână, la sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci m-a hirotonit întru preot, pe seama parohiei Arăneag din protopopiatul Ineu, județul Arad. Deci acolo mi-am început cariera de preot.

– De mai mulți ani sunteți misionar aici în Ungaria. Când ați fost trimis aici și care a fost prima parohie unde ați slujit?

– De la 1 septembrie 1993, în cadrul Vicariatului, cum era încă atunci organizată biserica din Ungaria, am fost numit pe seama parohiilor din Bihor, Apatzei și Săcal. Am funcționat acolo 2 ani și jumătate, și după aceea din

martie 1996 am primit transferul în parohia din Micherechi.

– Ce înseamnă pentru un preot să fie misionar într-o țară străină și care este diferența dintre activitatea de misionar sau de a fi preot într-o parohie din țară?

– Pentru a fi misionar într-o altă țară, înseamnă să-ți părăsești țara, să începi să trăiești într-o țară străină, printre străini, doar că Ungaria e mai aproape de casă, iar granița practic aproape că nu mai înseamnă nimic. Preotul misionar ca atare suportă un oarecare sacrificiu și e destul de greu de înțeles, dar odată ce te-ai angajat într-o situație de genul acesta, înseamnă că ar fi trebuit să știi încă de la început ce te așteaptă. În Ungaria știm cu toții că românii sunt minoritari, sunt puțini la număr, știm că s-a întâmplat, se întâmplă și probabil se va întâmpla cu mai mare interes și maghiarizarea ca atare, așa că aici un preot misionar întâmpină și greutăți.

E vorba în primul rând de limbă, de desfășurarea activității din punct de vedere al cultului, dar îmi permit să fac o diferență aici. În parohiile din Bihor, foarte puțini mai vorbeau românește, cu toate că Sfânta Liturghie o înțelegeau cu toții. Mai păstrau și din tradiții și obiceiuri, dar s-a observat totuși că ar fi fost necesar să se folosească și limba maghiară în cult, mai ales la înmormântări sau la boteze, cununii. La Micherechi însă credinșii știu cu toții românește, este mult mai ușor, nu este nevoie să se slujească în limba maghiară, poate eventual, dacă la oficierea unei căsătorii mixte cer să se slujească și în limba maghiară, sau de pildă dacă la vreo înmormântare unde sunt maghiari în familie, se cere ca iertăciunea să fie spusă și în limba maghiară. Comparabil cu românii din România, aici se simte o diferență și un interes mai mare, pentru că oamenii de aici trebuie să li se satisfacă și după pretențiile și cerințele lor anumite slujbe. Aici spre exemplu, în Ungaria, săvârșim doar Sfânta Liturghie. O activitate importantă a misionarului este și învățământul religios, catehizarea în școli. Aici nu e obligatoriu, e facultativ, opțional și e destul de greu să-i strângem pe copiii de la școală și să-i aducem, să-i învățăm măcar cele mai elementare cunoștințe. Cred că a fi misionar, mai ales aici în Ungaria, e mult mai greu decât activitatea misionarilor răspândiți în alte țări, în diaspora, unde comunitățile de români s-au format în jurul parohiilor și al bisericilor, dar aceștia sunt români care sunt plecați din România, pe când aici în Ungaria cu astfel de persoane ne întâlnim destul de rar, pentru că nu mulți au fost cei care au emigrat din România și s-au stabilit în Ungaria. Or, românii care fac parte din minoritatea română din Ungaria sunt băștinași, sunt aici de câteva sute de ani cu tradiția și obiceiurile lor.

(Continuare în pag. a 10-a)

Pr. Nicolae Bordașiu, pe urmele străbunilor din Micherechi

Ziua de 8 septembrie a fost o zi de mare însemnătate pentru credincioșii din Micherechi. După 260 de ani, de la înființarea comunității ortodoxe române din Micherechi, pentru prima dată, biserica ortodoxă a fost vizitată de către descendentul părintelui Ioan Bordașiu, care în anii 1750 a înființat această comunitate ortodoxă. Părintele *Nicolae Bordașiu*, paroh al bisericii Sf. Silvestru din București, a fost însoțit de părintele *Dorel Octavian Rusu*, protopopul Oradiei. „Întâlnirea cu părintele Bordașiu a însemnat un prilej de mare înălțare sufletească și de sărbătoare. Părintele profesor *Nicolae Bordașiu* s-a hotărât să facă cunoștință cu comunitatea din Micherechi. Părintele a fost profesor și director al Seminarului Teologic din București, iar acum, la vârsta venerabilă de 86 de ani este preotul Parohiei Sf. Silvestru din București. Fiind prima lui vizită nu numai în sat la noi, după ce am slujit împreună la slujba de

Sfânta Mărie Mică, părintele a făcut o tură prin sat, a poposit la instituțiile din Micherechi. Personal mă simt foarte onorat pentru faptul că am avut fericitul prilej și marea şansă de a-l cunoaște și a sluji împreună cu părintele *Nicolae Bordașiu*, o mare personalitate a spiritualității românești”, ne-a mărturisit preotul paroh *Ioan Bun*.

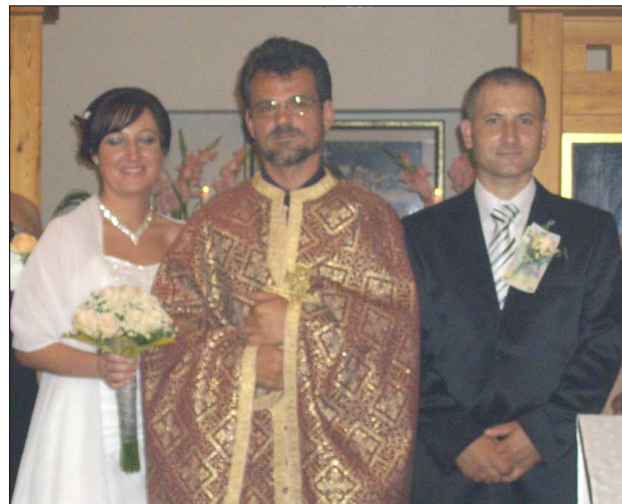
A.C.

Nuntă ortodoxă la Hajdúszoboszló

Sâmbăta trecută, părintele *Cosmin Pop*, paroh al bisericii ortodoxe din Jaca a avut parte de o cununie ținută într-un loc neobișnuit: în biserica greco-catolică din Hajdúszoboszló. Cu permisiunea parohului local și cu binecuvântarea *PS Episcop Siluan*, au fost cununați aici în ziua de 11 septembrie doi tineri budapeșteni, mireasa *Ágnes Éva Venyige* și mirele *Liviu Goldeanu*. Nașii celor doi au fost *Ludovic* și *Emese Crețu* (din partea miresei) și *Daniel* și *Monica Samuilă* (din partea mirelui).

Tinerilor căsătoriți le dorim casă de piatră!

Se prezintă clasa 9/A a Liceului „Nicolae Bălcescu”

* „Mă numesc *Zita Ruja*. Am 14 ani și locuiesc la Jula. Școala generală am terminat-o tot aici. Îmi place atmosfera din această școală. Toți elevii sunt prietenoși. Îmi place să fac sport, în special să înot și

Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula se mândrește și în anul școlar 2010/2011 cu două clase paralele în anul întâi. În clasa a 9-a s-au înscris în total 45 de elevi din localitățile Jula, Micherechi, Chitighaz, Bedeu, Apateu, Săcal, Biharkeresztes, Aletea, Dombegyház, Mezőgyán, dar și din Macău.

Diriginta elevilor clasei a 9-a A este *Valeria Lengyel*. Cei 22 de elevi, în primele zile de școală au făcut cunoștință cu noii colegi de clasă și cu profesorii lor. Mai jos vă prezentăm mărturisirile câtorva elevi din această clasă despre motivul alegerii acestei școli și planurile lor de viitor.

ce să citesc, să joc volei și să stau la calculator. Încă nu m-am hotărât ce vreau să devin.”

* „Mă numesc *Ruben Rocsin*. Anul trecut am terminat la școala din Micherechi. Am ales acest liceu

să joc handbal. După ce termin liceul aș vrea să devin antrenor de sport sau profesoară de educație fizică.”

* „Mă numesc *Blaziu Medve*, anul trecut am fost într-o clasă pregătitoare pentru liceu, fiindcă nu știu prea bine limba română. De aceea am venit la liceul acesta, pentru că am mai multe posibilități de a învăța chiar și în școlile din străinătate.”

* „Sunt *Daniel Drubina*. Locuiesc la Jula, aici am terminat și studiile la școala românească. De aceea am rămas la liceu ca să am posibilitatea de a studia și mai mult limba română. Îmi place foarte mult să fac sport: joc fotbal și handbal. De două ori pe săptămână fac antrenament de handbal. În timpul liber îmi place să fiu înconjurat de prieteni.”

* „Sunt *Csaba Luhas*. Am terminat școala generală într-o școală cu limba de predare maghiară. În anul 2010, m-am înscris la acest liceu. După ce am terminat anul pregătitor, m-am înscris în clasa 9/A. Din două motive am venit la acest liceu: în primul rând vreau să învăț limba română, dar și pentru că am auzit multe bune despre această școală. Obiectele mele de studii preferate sunt: istoria și educația fizică.”

* „Mă numesc *Grigore Ruja*. Am terminat școala generală din Micherechi. Îmi place mult matematica. Sper să reușesc la sfâr-

șitul studiilor de aici să dau examene bune la bac.”

* „Pe mine mă cheamă *Enikő Papp*. Sunt din Jula. Școala generală am terminat-o tot aici, la Bălcescu, iar acum sunt eleva liceului. Scopul meu este de a învăța mai multe limbi, și de a păstra limba mea maternă. Sunt bucuroasă că pot să fiu împreună cu foștii mei colegi și pe mai departe. Îmi place să dansez, să joc volei. Materiile mele preferate sunt: biologia și maghiara. După bac, aș dori să fiu pedagog pentru copii bolnavi.

* „Mă numesc *Csaba Rocsin*. Am absolvit școala generală la Jula. De aceea am venit la liceul acesta, fiindcă am putut rămâne cu foștii mei colegi și sunt într-un mediu cunoscut. Îmi place foarte mult să vindec animalele, așadar vreau să devin medic veterinar. De obicei, timpul liber mi-l petrec în aer liber: joc fotbal, handbal, și mă plimb cu câinele.”

* „Mă numesc *Claudia Hegedűs*. Am venit din Săcal. Clasele 1-6 le-am făcut la școala din Săcal, iar clasele 7-8 aici la Bălcescu. Obiectele mele preferate sunt matematica și educația fizică. Îmi place să joc handbal, să ascult muzică și să mă dau cu patinele. De aceea am rămas la liceul românesc pentru că aici am posibilitatea să învăț mai multe limbi. Vreau să devin profesor.”

„Mă numesc *Erica Bigu*. Eu am terminat școala gene-

rală bilingvă din Micherechi. Am venit în liceul acesta pentru că îmi place limba română și pentru că și mai mulți verișori de-ai mei aici și-au terminat studiile și aș vrea să urmez și eu pașii lor. În viitor aș vrea să-mi continui studiile la o facultate sanitară, ca să devin asistentă medicală.”

* „Mă numesc *Nicoleta Bogyo*. Am venit de la școala din Micherechi. Totdeauna mi-am dorit să-mi continui aici studiile liceale, pentru că prefer limba română și aici au venit prietenii mei. În timpul meu liber joc volei și îmi place să mă plimb cu prietenii. În viitor vreau să devin medic, ca să pot da o mână de ajutor tuturor oamenilor bolnavi.”

* „Mă numesc *Fanni Jurca*, sunt originară dintr-un sătuleț bihorean, din Bedeu. Am ales această școală deoarece cred că aici pot să aflu tot ce vreau despre mine însumi și despre lumea ce mă înconjoară. Sunt conștientă că mai am mult de învățat din limba română. Din aceste motive sunt aici și ca să studiez cât mai multe limbi străine. Și mama mea și două surori de-ale mele au absolvit acest liceu. Iar sora mea *Dorotea* este liceancă în clasa 10/A, iar acum mă bucur că și eu sunt aici. Scopul meu este să devin juristă.”

* „Sunt eleva *Estera Szakadáti*. Am terminat școala generală la Jula. În timpul meu liber îmi place

să desenez, să ascult muzică și să fiu cu prietenii. În primul rând de aceea am venit aici, fiindcă liceul acesta îmi este cel mai aproape de casă, și pentru că elevii sunt prietenoși. Îmi place maghiara, desenul și educația fizică. Încă nu știu ce o să devin mai târziu.”

* „Sunt *Bence Morar* din Jula. Școala generală am terminat-o tot aici, la Bălcescu. Am ales acest liceu pentru că vreau să învăț în continuare limbile străine. În timpul liber îmi place să fiu pe afară, dar și să stau la calculator. În vacanță, cu prietenii mei joc fotbal. Îmi place mai multe meserii, nu m-am hotărât însă ce o să devin.”

* „Mă numesc *Mercedes A. Mărcuț*. Trăiesc în orașul Jula, unde am făcut și grădinița și școala generală în mediu românesc. Scopul meu este a învăța limba română și engleza, pentru că dacă o să am posibilitatea aș vrea să ajung în America. Îmi place să citesc, să mă dau cu patinele și să stau la calculator. După bacalaureat, aș dori să-mi continui studiile la Facultatea de Drept ca să devin avocată și apoi să trăiesc în Statele Unite.”

* „Mă numesc *Bianca Táth*. Am terminat școala generală din Micherechi. Am ales această școală pentru că aș vrea să învăț mai bine limba română, și pentru atmosfera ei plăcută. Sunt mândră că și părinții mei au absolvit acest liceu. În timpul liber îmi pla-

penru că vreau să obțin diplomă de bacalaureat. În timpul meu liber îmi place să joc volei.”

* „Mă numesc *Gheorghe Marc*. Am terminat școala generală românească la Jula. Îmi place handbalul și fotbalul. În viitor aș dori să-mi continui studiile mele în domeniul istoriei, iar în octombrie aș dori să dau examen de limbă la nivel mediu din engleză. În timpul meu liber joc handbal și joc fotbal cu prietenii.”

* „Mă numesc *Matei Dobra*. Sunt din Jula. Am fost elev în școala generală de aici. Mi-am continuat studiile în acest liceu fiindcă aici am posibilitatea să învăț mai multe limbi. După ce iau bacalaureatul vreau să fiu admis la o universitate. În liceu vreau să învăț limbile română și engleză. După ce voi termina universitatea, vreau să fiu profesor la școala unde am fost elev.”

* „Mă numesc *Anamaria Hegedűs*. Sunt din Jula. Am ales liceul acesta, pentru că am ocazia să învăț mai multe limbi: română, engleză, spaniolă. Mă interesează matematica și artele. În timpul meu liber prefer să cânt la pian, să desenez, să citesc despre era victoriană. În vacanța de vară am mers des la teatru cu mama mea. În viitor vreau să-mi continui studiile la Universitatea de Economie, în limba engleză. Apoi vreau să lucrez în străinătate.”

Se prezintă clasa 9/B a Liceului „Nicolae Bălcescu”

* „Mă numesc *Valer Bodnar*. Locuiesc la Micherechi, unde am absolvit școala generală bilingvă. Am ales acest liceu ca să învăț limba română, iar ca apoi să devin polițist.”

* „Sunt *Emil Eduard Bodor*. Am 15 ani și trăiesc la Dombegyház. Începând din clasa a 7-a am fost elevul Școlii Generale „Lucian Magdu” din Bătănia. Deoarece vreau să însușesc cât mai bine limba română, am ales să învăț în acest liceu. Deocamdată nu am decis unde o să-mi continui studiile superioare.”

* „Eu mă numesc *Robert Iliso*. Am venit de la Micherechi. Până anul trecut am învățat în școala gene-

Alături de clasa 9/A, am solicitat și elevii clasei 9/B să-și spună părerea despre Liceul Bălcescu și să-și pună pe hârtie motivul pentru care au ales să-și continue studiile în această instituție. Clasa 9/B a început noul an de învățământ cu un efectiv de 23 de elevi, diriginta lor fiind *Oláh Zsuzsanna*, profesoară de engleză, care însă nu predă acest obiect de studiu doar elevilor din grupul avansat.

solvirea școlii generale din Leucuşhaz am ales să mă înscriu aici pentru că tatăl meu este român, și eu vreau să însușesc limba română. Pe lângă aceasta, mai vreau să obțin examen la grad superior din limba engleză. Iar dacă rezultatele mele vor fi bune, vreau să-mi continui studiile la o instituție de învățământ superior.”

* „Mă numesc *Aron Gurzău* și sunt din Micherechi. Mi-am terminat stu-

* „Eu mă numesc *Emeric Haraszti*. Locuiesc la Micherechi. Am învățat până acum la școala generală din sat. M-am înscris aici pentru că mulți au zis că este o școală foarte bună și pentru că vreau să continui mai departe învățarea limbii române.”

* „Mă numesc *Cristian Ardelean*, am venit din Micherechi. Mă bucur să învăț într-o școală așa de bună, unde pot învăța și în continuare limba română.”

pregătitor. Vreau să dau examene reușite de bacalaureat, dar încă nu am decis ce să fac apoi.”

* „Mă numesc *Antal Kovács*. Am 14 ani. La Aletea am absolvit școala generală maghiară. Deoarece mai mulți din familia mea au absolvit acest liceu, am vrut să fac și eu la fel, învățând și limba română. Scopul meu este să obțin o diplomă de bacalaureat și apoi una universitară.”

* „Sunt *Clara Herman*

admis la o universitate de medicină, ca mai târziu să devin medic.”

* „Mă numesc *Jenifer Juhas*. Am venit din Micherechi, unde am absolvit școala generală. Mă bucur tare mult că sunt eleva acestui liceu. După absolvire, aș dori să fiu admisă la o universitate să devin medic.”

* „Mă numesc *Susana Roșu*, am 15 ani. Am fost elevă în școala generală din Micherechi. Am venit în liceul acesta pentru că vreau să învăț mai departe limba română.”

* „Mă numesc *Adela Kapács*. Am venit din Chitighaz. Am ales acest liceu pentru că vreau să învăț

rală din Micherechi. Am venit la școala din Jula pentru că vreau să dau bacalaureat și să-mi continui apoi studiile într-o oarecare direcție. Dar încă sunt foarte nehotărât.”

* „Mă cheamă *Greta Irimiaș* și locuiesc în Apatu. De 12 ani învăț limba română. Scopul meu este ca în 2014 să obțin cu succes o diplomă de bacalaureat, ca apoi să-mi pot continua studiile la o universitate de medicină.”

* „Mă numesc *Marc Puha*. Am venit din Micherechi. Aici la Jula vreau să-mi dezvolt cunoștințele de limba română, pentru că după absolvirea liceului din Jula aș dori să îmi continui studiile în România. Vreau să devin inginer constructor.”

* „Sunt *Dorina Stejan* din Leucuşhaz. După ab-

diile elementare în satul meu natal. După liceu vreau să-mi continui studiile la o facultate, dar nu m-am decis încă la care.”

* „Numele meu este *Vanda Átyin*. Studiile mele primare le-am făcut la școala generală din Biharkeresztes. Mi-am continuat studiile liceale aici, ca să învăț limbile română și engleză. După un bacalaureat reușit, vreau să-mi dau admiterea la Universitatea din Dobrițan, secția turism. În ce privește viitorul, vreau să mă duc în străinătate să lucrez și să trăiesc acolo.”

* „Mă numesc *Cintina Hodișan* și sunt din Micherechi. Pentru aceea m-am înscris la acest liceu ca să învăț și pe mai departe româna. După terminarea liceului aș vrea să dau admiterea la o facultate.”

* „Mă numesc *David Perdi*. Locuiesc la Micherechi. Am absolvit școala generală din satul meu natal. Mă bucur că am venit aici, pentru că și prietenii mei sunt aici. În timpul meu liber îmi place să joc fotbal.”

* „Sunt *Andreea Deák* din Mezögyán. Am 15 ani. Până acum mi-am plănuțit să termin cu succes liceul, ca apoi să fiu admisă și la o facultate. Sunt elevul acestui liceu deja de un an, făcând și un an pregătitor, înscriindu-mă aici pentru că și îmi place de școală și au mai fost și alții în familie care au absolvit-o.”

* „Sunt *Alexandru Dénesi*. Primii patru ani i-am făcut la școala generală din Chitighaz, după care m-am înscris la școala generală românească din Jula. Anul trecut am fost elev în anul

de la Macău. Am absolvit o școală generală maghiară din Macău. Am ales liceul românesc, pentru că am aflat că aici se poate învăța limba română. După liceu, vreau să-mi continui studiile la Seghedin.”

* „Mă numesc *Cristina Kövér*, locuiesc la Apatu, unde am terminat școala generală. M-am înscris la acest liceu, pentru că vreau să învăț românește și mi-a fost simpatică atmosfera familiară a școlii. După liceu, vreau să dau admitere la Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta, ca apoi să devin profesoară.”

* „Sunt *Mihai Sava* din Micherechi. Am fost elevul școlii generale din satul meu natal. Aici vreau să învăț în așa fel ca după absolvirea liceului să fiu

limba română. După ce termin, aș vrea să merg la universitate.”

* „Mă numesc *Alexandra Fodor*, am 14 ani și vin de la Micherechi. Aici vreau să învăț mai intensiv limba română. În timpul meu liber ascult muzică. Încă nu m-am hotărât ce profesie să aleg, dar aș vrea să-mi continui studiile la o facultate.”

* „Mă numesc *Adriana Somogyi*, am 15 ani și am fost elevă în școala generală din Micherechi. Mă bucur că am venit aici, pentru că și fratele meu mai mare învață aici. Aș recomanda și celorlalți frați ai mei să vină la acest liceu pentru a da bacalaureatul în limba română. În timpul meu liber îmi place să joc volei. În ce privește viitorul, mi-aș dori să devin organizatoare de nunți.”

Trei decenii în slujba lui Dumnezeu

Interviu cu pr. Ioan Bun, paroh la biserica ortodoxă din Micherechi

(Urmare din pag. a 7-0)

Așa că ei trebuie înțeleși prin excelență cum s-au învățat aici în locurile în care își duc viața. În localitatea noastră, în Micherechi, comunitatea bisericească s-a înființat în 1773. Deși românii ortodocși de aici și-au păstrat tradițiile românești din moși-strămoși, au suferit totuși o oarecare influență maghiară.

– Mai bine de jumătate din anii de preoție i-ați petrecut aici în Ungaria. Ce succese și bucurii ați avut?

– Nu ne lăudăm cu succese, dar cred că se pot aminti. În primul rând cel mai mare succes este comunicarea dintre preot și credincioși și faptul că am putut și încă putem să săvârșim slujbele religioase în limba română. Faptul că putem vorbi în limba maternă cu toți credincioșii. Buna colaborare cu credincioșii pe plan edilitar gospodăresc, tot cu colaborarea credincioșilor și prin interesul pe care l-am depus pentru a păstra biserica într-o stare fizică cât mai bună. La aspectul financiar, cu sprijin de la București am reușit să facem unele restaurări cu ajutor de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni. De la Budapesta mai puțin primim. De 14 ani de când trăiesc aici în Micherechi am reușit să primim în jur de 16 milioane de forinți și toți banii aceș-

tia i-am investit în lucrări de reparații. Am considerat de bine ca să-i atragem și pe tineri la biserică, printre aceștia numărându-se și copilași de la școală și grădiniță. După rânduiala bisericii, în posturile mari și înainte de începutul școlii îi adunăm să-i împărtășim.

– Cum vedeți viitorul bisericii ortodoxe din Ungaria?

– Destul de sumbru, în sensul că la întrebarea aceasta aș putea să răspund pe baza unei statistici. De exemplu, la parohia din Micherechi. Indiferent că acum sunt eu slujitor și administrator al parohiei, oricare preot ar fi, fenomenul ar fi același. Dacă socotim că la biserica ortodoxă (pentru că în sat mai sunt două confesiuni în număr mai mic), în medie

oficiem 25 de înmormântări într-un an. Tot în medie putem să spunem că încreștinăm prin taina Sfântului Botez, între 5–10 nou-născuți și tot în medie putem să spunem că săvârșim 2–5 cununii. Deci, aceasta oferă oricărui cititor, în primul rând gândul că populația fiind îmbătrânită nu se compensează nici măcar la un procent de 30 la sută față de cei „plecați”, și venirea în lume a nou-născuților, care de fapt am putea spune că este viitorul românilor și totodată al bisericii. De când slujesc în parohie am văzut multe fețe ale credincioșilor, care astăzi nu mai sunt, ori în 14 ani sunt peste 300 de persoane pe care i-am condus către locul de veșnică odihnă, iar în registrul botezaților, nu știu dacă în

acești ani am înregistrat în număr de 50. Un lucru este sigur: biserica nu se va desființa chiar dacă va avea mai puțini credincioși. Însă cei care vin au o altă mentalitate, o altă educație și s-ar putea să aibă biserica

de suferit pentru faptul că nu sunt atât de atașați și nu frecventează biserica decât foarte rar. Poate vă puneți întrebarea dacă există aici și o vină. A socoti pe cineva vinovat în privința aceasta, cred că oricui i-ar fi greu ca să explice, oricui i-ar fi greu să se gândească că există un motiv oarecare. Totul pornește de la educația din familie, educația primită la școală. Nu zic, și biserica trebuie să contribuie la educația tânărului, la educația celui pe care își va baza puterile în viitor, dar deocamdată este un factor minor. Așa că vedem viitorul destul de neîmplinit, dar nădăjduim că bunul Dumnezeu o să ne ajute și o să dăinuiască biserica ortodoxă din Ungaria împreună cu credincioșii săi. Iar comunitatea românilor de aici să aibă un viitor mai bun.

Anca Butar

Împărtășania copiilor la Micherechi

Miercuri, 8 septembrie, în cadrul sfintei slujbe oficiale de sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului în biserica ortodoxă din Micherechi au fost împărtășii copiii grădiniței și ai școlii generale. Copiii, însoțiți de cadrele didactice, s-au întâlnit cu preotul paroh Ioan Bun primind dezlegarea la împărtășanie. Copiii de la șapte ani în sus fiind și spovediți înainte de slujbă, au mărturisit credința lor în Dumnezeu și identitatea de creștini ortodocși. În cadrul sfintei slujbe, copiii s-au apropiat pe rând de

Sfântul Altar primind din mână preotului paroh păinea devenită Trupul lui Isus Hristos și vinul transformat în Sângele Domnului. În momentul Împărtășaniei, ei au primit Darul Vieții veșnice, după promisiunea lui Isus: „Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Trupul Meu este adevărată mâncare și sângele Meu, adevărată băutură. Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el.” (Ioan 6, 54-56). AC.

Interviul, ca zid între vorbă și faptă

(Urmare din pag. a 5-a)

Drept urmare, ei înșiși au devenit obstacolul principal al aplicării legii și al desăvârșirii autonomiei culturale, despre care vorbesc cu precădere. Degeaba ar câștiga, susținuți de madama pestană, alegerile din 3 octombrie, de sprijinul comunității românești președintele ATRU și camarazii lui nu se vor bucura. E prea târziu... Imaginea obscură a lui și a vicepreședintelui ar putea fi lustruite un pic în caz că s-ar retrage din viața publică a românilor sau ar forma coaliție numai și numai cu comunitățile românești dar nu ar aspira la posturi de conducători.

4-5. După ce președintele vorbește mult fără să spună nimic nou despre relațiile sale cu biserica ortodoxă și „uitând” de celelalte comunități confesionale care au dat foarte mulți buni cunoscători de limbă română, își aruncă cititorul *in medias res* ale politicianului, accentuând, el, socialistul, faptul că „în orice politică am fost loial (sic!) și doresc loialitate și pe mai departe”. „Eu – spune președintele ATRU – reprezintă... interesele românilor din Ungaria”. Vă înșelați, domnule președinte! Că reprezentăți doar interesele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, calea-valea. Că nu ați reprezentat interesele întregii comunități din țara noastră, e o realitate incontestabilă. Președintele ATRU are relații cordiale cu UDMR, cu susținătorii săi unguri din Budapesta și alte localități. Nu a putut fi un reprezentant al românilor, căci nu prea l-a văzut nimeni, timp de un deceniu, la comunitățile (încă) aproape intacte, cu adevărat românești, pentru a le asculta păsurile. La câte programe politice și culturale a participat președintele și ceilalți conducători ai ATRU, cu excepția manifestărilor proprii? A luptat pentru școala românească din Bătania, deși nu e vorba de un merit personal, dar oare de ce nu a luptat pentru românii din Micherechi, ca cea mai românească localitate din Ungaria să aibă, în sfârșit, o casă culturală demnă de ponderea pe care această comunitate o are în istoria românilor din Ungaria?

6. Ultimul și cel mai incitant, revoltător capitol al interviului îl constituie acela în care președintele răspunde la întrebarea întortocheată: „În contextul în care în alte locuri au putut să se demoleze ziduri pentru unitate, noi de ce nu putem demola aceste supărări din comunitatea românilor din Ungaria?!” Răspunsul este întemeiat pe

minciuni, mușamalizări și pe lășitate de a-și asuma responsabilitatea în cele ce s-au petrecut în ultimele două decenii, cu atât mai mult cu cât el a fost unul din frunțașii dezbinărilor, el refuză dialogul între cele două părți, pentru că adevăratul lui interes este perpetuarea dezbinării deoarece numai în felul acesta își poate menține posturile în fruntea ATRU.

În urma alegerilor din cele 72 localități/cartiere pestane, după președinte, „este de așteptat o coloratură (sic!) în Adunarea Generală a ATRU”. Interpretul vocal (so-prană de coloratură) are să fie, bineînțeles, tot președintele actual! Trecând peste amnezia și greșelile comise în evocarea anilor de început (1994-1995), președintele face o afirmație lipsită de teme: „Nu am ocupat sediul Uniunii Culturale...” Președintele știe foarte bine că el nu are dreptul „să ocupe Uniunea” deoarece este o persoană juridică independentă de ATRU, iar sediul este în proprietatea Uniunii. Nu-i adevărat că nu a vrut să pună mâna pe Uniune, adevărul este că nu au fost capabili. Mai suntem câțiva care păstrăm scrisoarea în care noii potențai sunt chemați să „ocupe” Uniunea. Nu spune adevărul nici atunci când afirmă că în 1995, când s-a înființat întâia dată ATRU, „unele persoane” care au fost respinse au „început în cadrul minorității române din Ungaria o formă de opoziție”. Adevărul este că membrii prezidiului Uniunii și alți intelectuali cu o pregătire profesională mai deosebită, reprezentând un pericol pentru lumea reprezentată, printre alții, de însuși președintele ales, se pare, pe o viață întreagă, au fost înlăturați cu cele mai odioase mijloace moscovite. „Opoziția” au format-o, iar dezbinarea au provocat-o cei care atunci făceau parte din gruparea președintelui, care trebuie să-și asume răspunderea pentru anomalii actuale. Evident, „noi de ce nu putem demola aceste supărări” este o întrebare la care președintele ar trebui să dea un răspuns corespunzător adevărului. Omul fără autocontrol, însă, nu-și va recunoaște niciodată păcatele. Suntem de acord cu demolarea „zidurilor”, dar ele trebuie să fie demolate de cei care le-au ridicat. Uniunea, mai sus, și-a prezentat punctul de vedere cu privire la înlăturarea lor, cu atât mai mult cu cât este convinsă că, la ora actuală, numai ea are suportul moral pentru a reprezenta în mod cinstit cauza românilor din Ungaria.

UCRU

„Județul Bichiș, loc de baștină” la Micherechi

Pe 10 septembrie, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi a avut loc penultima ediție a manifestării intitulată „Județul Bichiș, loc de baștină”. Din partea primăriei localității, consilierul Ioan Radici și vicepreședintele Consiliului Județean Bichiș, Tolnai Péter, au pus accentul pe importanța comunicării dintre primăriile localităților din acest județ și Consiliul Județean Bichiș. În cuvântarea sa, Ioan Radici a subliniat: „Micherechiul este o localitate cu o populație de 2174 de persoane. Satul are un rol hotărâtor în viața culturală a românilor din Ungaria. Cultura și tradițiile bogate sunt păstrate din generații în generații. Primele însemnări despre locuitorii satului au apărut în anul 1359. În anul 1715 au locuit opt, în 1726 cincisprezece iar în 1773 au fost înregistrate 30 de familii românești”. Consilierul a făcut referiri la începuturile vieții bisericești, de care se leagă numele lui Ioan Bordașiu din Inand, începându-și activitatea în acest sat în anul 1773. Ioan Radici a făcut referiri și la activitatea lui Vasile Marc, care în anii 1950 a fost diplomat la Ambasada Ungariei din București. A mai amintit despre cultivarea castraveților și a ridichilor din anii 1965, însemnând că calea de dezvoltare considerabilă pentru gospodării de aici. „În zilele noastre, 80% dintre locuitori se ocupă de

cultivarea zarzavaturilor. Satul are 833 de locuințe, 21 km rețea de drum din care 10 km este drum asfaltat. În 800 de locuințe este introdusă apa potabilă, în 665 de case este introdus gazul și 523 de locuințe sunt dotate cu telefon fix. La recensământul din anul 1960, 2343 de suflete s-au declarat de naționalitate română (95,3%), iar în anul 2001 s-au declarat români numai 1572 de persoane (67,9)”, a precizat consilierul Ioan Radici.

Tolnai Péter a vorbit despre scopul programului care se manifestă prin întărirea relațiilor culturale și a cunoașterii reciproce. Acțiunea a pornit la drum în primăvara anului 2008. A poposit prin 75 de localități, Micherechiul a fost cea de-a 74-a comunitate vizitată. Tolnai a adus la cunoștința tuturor celor prezenți că pe 23 septembrie, în centrul orașului Bichișciaba, în vecinătatea Teatrului Jókai va fi deschisă o nouă clădire de cultură „Casa Ibsen”. Noul centru de cultură al județului Bichiș a fost construit din fonduri norvegice în valoare de 700 milioane de forinți. Centrul cultural va fi locul de funcționare a Teatrului de păpuși „Napsugár” și a mai multor instituții culturale din județul Bichiș.

Dr. Erdész Ádám, directorul Arhivei Județene a deschis expoziția despre istoria localităților bichișene. În fața scenei a fost așezată o hartă a județului cu tablite cu inscripția celor 74 de localități, pe care, cei prezenți și-au putut așeza amprenta. În sala festivă a primăriei a avut loc apoi o convorbire între câțiva consilieri locali și membri ai Consiliului Județean. În timpul acestei ședințe, pe scena casei de cultură artiștii Teatrului Jókai din Bichișciaba au prezentat elevilor școlii un program distractiv, programul de vineri fiind încheiat cu dansurile locale românești interpretate de către tinerii dansatori ai echipei „Gheorghe Nistor”. Ultima localitate din cadrul programului „Județul Bichiș, loc de baștină” va fi localitatea Kaszaper, pe 25 septembrie.

A.C.

La Târgul Fermierilor Bihoreni din Oradea

Venind într-o zi de vineri de la Satu Mare spre Oradea, am văzut niște steaguri mari și m-am oprit să mă uit ce poate fi acolo.

Erau, vai de mine: tractoare mari combine, multe scule de a lucra pământu' cu ele, mă gândeam io, ca micherechean, care am lucrat și io cu tăt felu dă legume. Da' am văzut în grajduri și oi, biztos de rasă mai aleasă... E, da ce pă mine m-o interesat apoi o fost că am văzut vânzătorii cu portică, cu care stăteau ca la piață, pusă frumos pe masă dă lemn ca mai dă dă mult. Am umblat p-acolo și am văzut fermieri, cum se numesc ei. Era acolo cu porodici, crastaveți, piparcă de mai multe feluri, vânăte, curechi, croampe, struguri, pălinci, vinuri, brânzeturi, miere de albină. Io m-am gândit apoi că aici ne-ar fi locul și nouă, micherechienilor. Dacă ar veni ai noștri cu portica lor, ar vedea orădenii aștia târg adevărat... – așa mă gândeam eu în sinea mea.

pul târgului este acela de a asigura un cadru organizat pentru producătorii bihoreni.

– *Ce fel de produse, utilaje sunt expuse pentru vânzare?*

– În cadrul Târgului Agro Bihorean sunt expuse produse agricole: legume, fructe, produse tradi-

tania? Cum s-ar putea implica producătorii români din Ungaria în acest târg?

– La nivelul administrației județene există legături și sperăm ca pe viitor să devină mai strânse. Sperăm ca la ediția de anul viitor să avem în târg și producători

nițărilor românești de pe ambele părți ale frontierei.

– *Ce fel de rezultate a adus târgul din acest an?*

– Este prea de vreme să vorbim despre rezultate concrete, însă suntem convinși că promovarea de care au beneficiat producătorii bihoreni îi va ajuta să își vândă mai bine produsele.

– *Vă doresc mult succes, și să ne ajute Dumnezeu să ne vedem și noi la anul cu produsele noastre de la românii din Ungaria!*

La târg a mai avut loc și un program artistic foarte bogat. Am văzut dansatori bihoreni, cântăreți de muzică populară pe scenă și în jurul scenei. Era numai voie bună și veselie, ca de obicei la bihoreni. Peste tot oameni cu zâmbetul pe față, de parcă la ei nu ar fi necazuri și probleme.

Producătorii au participat fără să plătească pentru a-și prezenta produsele. Se pare că ziua de sâmb-

Acolo unde scria Consiliul Județean Bihor am aflat pe mai mulți la masă. M-am dat la vorbe cu niște oameni și am întrebat dacă s-a anunțat târgul ăsta și peste hotare, gândindu-mă la producătorii noștri. Era acolo o doamnă tare de treabă, care a stat cu mine de vorbă. Bineînțeles, cu dânsa am vorbit în limba română literară, cerând-o să informeze cititorii Foii românești. De la unul dintre organizatori, doamna consilier dr. Aurelia Dimiter, am aflat că acest Târg Bihorean din 3-5 septembrie a fost organizat cu scopul de a ajuta producătorii.

– *Din câte știu, Târgul Fermierilor Bihoreni este organizat pentru a doua oară de Consiliul Județean Bihor. Cum a venit ideea realizării acestui târg?*

– Ideea organizării acestui târg AGROBIHOR a fost aceea de a promova micii producători din Bihor, de a-i sprijini, de a-i cunoaște pe ei și produsele lor, pentru a putea fi contactați oricând. Sco-

ționale, pălincă, vin, miere de albină, preparate din carne și brânzeturi.

– *Cine sunt vânzătorii?*

– Vânzătorii sunt producători individuali din Bihor, iar în ce privește utilajele și mașinile agricole, aici expun producători și exportatori din Bihor și din județele învecinate, chiar și din Ungaria.

– *A fost o deschidere din partea producătorilor pentru participare?*

– Producătorii bihoreni au fost foarte deschiși, participând în număr mare la târg, sunt prezenți aproximativ 80 de producători.

– *Cum am văzut, participă aici și persoane din străinătate. Din care țări?*

– Din afara României sunt prezenți expozanți din Ungaria pe zona de utilaje și mașini agricole.

– *Știți despre localitățile ungare de lângă frontieră, care trăiesc în mare măsură de exemplu din agricultură? Ați auzit despre localitățile românești din Ungaria: de exemplu Micherechi, Chitighaz, Bă-*

români din satele de dincolo de graniță. Evident că există o deschidere spre parteneriat în orice domeniu, mai ales că județul Bihor beneficiază de fonduri europene prin intermediul programului de cooperare transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013. Am putea colabora împreună prin proiecte cu finanțare europeană, care să aibă finalitate în cadrul comu-

bătă a fost cea mai reușită, nu se știa însă atunci câți vizitatori au trecut pe acolo. Cert este că a fost vreme frumoasă și târgul era plin de oameni, care se simțeau bine. Au avut mare căutare și mititeii și berea la halbă, răsunând peste tot frumoasa muzică tradițională românească. Mult succes fermierilor bihoreni!

Mihai Isai, Micherechi

„Bibliothèque Pascal”, un film cu actori români – propunerea Ungariei la Oscar 2011

„Bibliothèque Pascal”, de Hajdú Szabolcs, din distribuția căruia fac parte numeroși actori români, printre care Oana Pellea, Răzvan Vasilescu și Andi Vasluianu, este propunerea Ungariei la premiul Oscar la categoria „cel mai bun film într-o limbă străină”, pentru gala care va avea loc în 2011.

Potrivit Variety, filmul „Bibliothèque Pascal” spune povestea Monei Paparu, cetățean român de origine maghiară. Plecată la mare, Mona Paparu îl întâlnește pe Viorel (Andi Vasluianu), care este un urmărit general și care o fascinează prin imaginația sa bogată. Cei doi își petrec noaptea împreună, din această relație scurtă rezultând un copil – Viorică. Când Viorică avea doar trei ani, Mona se reîntâlnește cu tatăl său, pe care nu îl revăzuse de mult timp, Gigi Paparu (Răzvan Vasilescu). Acesta o duce cu el în Germania, unde o vinde, după care este omorât de cei cărora le-o dăduse. Mona o lasă pe Viorică cu

mătușa sa Rodica (Oana Pellea), care este ghicitoare.

După ce a fost vândută, Mona ajunge să lucreze în Marea Britanie pentru Pascal, ca prostituată într-un bordel de lux. Între timp, autoritățile o iau pe Viorică din custodia mătușii Rodica. Când se întoarce în țară, Mona vrea să își ia fiica înapoi și spune autorităților o poveste halucinantă și nimeni nu o crede.

Din distribuția filmului mai fac parte actorii Marius Bodochi, Marius Manole, Mihai Constantin, Florin Piersic Jr.

Pentru 2011, lungmetrajul „Eu când vreau să flu-

ier, fluier”, de Florin Șerban, este propunerea României la premiul Oscar la categoria „cel mai bun film într-o limbă străină”.

Potrivit regulamentului Academiei de film americane, care acordă premiile Oscar, producțiile eligibile la categoria „cel mai bun film într-o limbă străină” trebuie să fie lungmetraje produse în afara Statelor Unite ale Americii, cu un dialog preponderent într-o altă limbă decât engleza, care să fi fost lansate în țara de origine nu mai devreme de 1 octombrie 2009 și nu mai târziu de 30 septembrie 2010. De asemenea, filmele eligibile trebuie să fi rulat cel puțin șapte zile consecutiv într-un cinematograful și să aducă încasări producătorului și distribuitorului.

Propunerile țărilor trebuie să fie trimise Academiei de film americane până la data de 1 octombrie a anului în curs. Fiecare țară poate avea o singură propunere. Nominalizările la premiile Oscar 2011 vor fi anunțate pe 25 ianuarie, la Samuel Goldwyn Theater din Los Angeles.

Cea de-a 83-a gală a premiilor Oscar va avea loc la Los Angeles, pe 27 februarie 2011.

Cele mai spectaculoase castele din lume

Castelul Peleş din Sinaia se situează pe poziția 6 în „Top 15 al celor mai spectaculoase castele din lume”, pe prima poziție în clasament fiind Castelul Hohenzollern din Germania.

„Deși construite cu scopul de apărare, în zilele noastre, castelele par oarecum construcții nerealiste, născute din lumea poveștilor”, scriu cei care au realizat topul, potrivit Mediafax.

Astfel, după Castelul Hohenzollern din Germania, în clasament urmează, în ordine, Castelul Howard din Marea Britanie, Alcázar din Segovia (Spania), Castelul Himeji din Japonia, Castelul din Praga (Cehia), Castelul Peleş din România, Castelul Chambord din Franța, Castelul Neuschwanstein din Germania, Castelul Corfe din Marea

mentul scriu: „Poziționat în peisajul idilic al Munților Carpați din România, Castelul Peleş este o construcție de poveste. Începută în 1873, construcția complexului a fost una internațională și solicitantă. Așa a descris Regina Elisabeta a României fazele construcției: «Italienii erau zidari, românii construiau terase, țigarii erau hamali. Albanezii și grecii lucrau în piatră, germanii și maghiarii erau tâmplari. Turcii ardeau cărămidă. Inginerii erau polonezi și cioplitorii în piatră erau cehi. Francezii desenau și englezii măsurau...». Se pare că 14 limbi străine se auzeau printre muncitori”.

Castelul Peleş din Sinaia, reședința de vară a regilor României, a fost construit la dorința regelui Carol I al României (1866-

Britanie, Castelul Matsuoto din Japonia, Castelul Burg Eltz din Germania, Castelul Eileen Donan din Scoția, Castelul din Neuchatel (Elveția), Fortăreața Guaita din San Marino și Castelul Conwy din Țara Galilor, informează opentravel.com.

Despre Castelul Peleş, cei care au alcătuit clasa-

1914), după planurile arhitecților Johannes Schultz și Karel Liman, și a fost decorat de celebrii decoratori J. D. Heymann din Hamburg, August Bembé, din Mainz, și Bernhard Ludwig, din Viena. Domeniul Peleş și anexele sale au fost restituite, în martie 2007, Regelui Mihai I, în urma unei decizii de retrocedare.

UMOR

Fotbal Două meciuri jucate în forță, dar cu puține goluri

Chitighaz–Doboz 1-1
(1-0)

Gazdele au început cu mult elan meciul, au format numeroase ofensive la poarta oaspeților. În minutul 17, Gyulai a marcat un gol pentru gazde. (1-0) Apoi au continuat atacurile în fața porții adverse. În repriza a doua, jucătorii din Doboz au jucat mult mai

bine, au riscat mai mult până ce în minutul 35 A. Barcsay a înscris golul de egalare. Jocul a fost tot mai interesant, amândouă porțile fiind în primejdie, dar nu au reușit să înscrie.

Mihai Mikulás: – Suporterii au putut vedea un meci bun, un joc bine organizat și bine gândit. Din păcate, în prima repriză nu ne-am

Chitighaz 200 suporter

Arbitru: Kerekes

Chitighaz: Takács, Nagy, Kurta, Balázs, G.Ekker, A.Ekker, Gros, Pop, Marc, Gyulai, Bozsó

Rezerve: Kovács, Boruzs

Doboz: I.Balogh, Á.Balogh, S.Váczi, M.Komlós, S.Komlós, Huszár, Németh, Szabó, Tóth Sztojka, Barcsay

Rezerve: Kiss, Kovalovszki, J.Váczi

Au jucat bine: Takács, Gros, Ekker, Bozsó, Gyulai și Sztojka, Komlósi, Balogh, Á.Balogh, I.Barcsay

folosit de mulțimea ocaziilor, în repriza a doua oaspeții au marcat un gol după care echipa s-a speriat puțin, mai ales că Balázs în minutul 78 a fost scos din joc.

Barcsay Attila: – Chitighazul are o echipă bine pregătită, dar după jocul din repriza a doua am

imediat cum a primit balonul. (0-1)

Jucătorii micherecheni s-au străduit tare mult să marcheze, dar nu au reușit.

B. Attila: – Mă enervează mult că oaspeții dintr-un atac au reușit să marcheze, noi avem posibilități numeroase și nu reușim.

În repriza a doua, jocul a continuat aproape numai în fața porții echipei cebane, atac după atac, dar golul numai în ultimul minut a sosit. Ai noștri au primit o lovitură liberă în fața porții adverse de la 25 metri. *Tibi Berényi* a executat lovitură liberă, dar fundașul ceban Varga A. a

ȘAH

Mare maestru de șah la 14 ani

Richard Rapport, cel mai tânăr mare maestru din Ungaria, are 14 ani și este legitimat la o echipă de club românească. În Superliga masculină de șah pe echipe, partida dintre AEM Luxten Timișoara – Muncitorul Reșița contând pentru runda a 5-a s-a încheiat cu scorul de 6-0.

Alte rezultate: Diana Galați – Apa Nova București 0-6, CS Otopeni – CSM Lugoj 1-5, Politehnica Iași – Victoria Techirghiol 4-2, iar Conpet Ploiești – CS Studentesc Medicina Timișoara 2-4.

Apa Nova București și CS Studentesc Medicina Timișoara și-au consolidat poziția din fruntea clasamentului după victoriile din ultima rundă, fiecare având

9 puncte. A treia poziție este ocupată de Politehnica Iași, cu 8 puncte.

La prima masă a echipei Conpet Ploiești joacă Richard Rapport, un mare maestru maghiar în vârstă de numai 14 ani. În runda a 5-a, Richard Rapport a jucat împotriva campionului mondial *Ruslan Ponomarev* și a pierdut după o partidă foarte lungă, care a polarizat atenția spectatorilor. Înaintea acestei runde, Richard Rapport avea 3,5 puncte din 4 posibile.

La Superliga de șah de la Herculane au participat 10 echipe la masculin și 10 echipe în concursul feminin. Sistemul de joc este de tip turneu (joacă fiecare echipă cu fiecare) la șase mese.

Richard Rapport

meritat unicul punct. Nu ne-a lipsit mult ca să adunăm cele trei puncte.

Micherechi–Jamina 1-1
(0-1)

În prima repriză jocul a fost destul de echilibrat, totuși jucătorii noștri au avut mai multe posibilități în fața porții adverse. În minutul 30, oaspeții au marcat în poarta lui *Gh. Pătca*. Fundașul oaspete *Fabulya* a executat o lovitură liberă din fața careului de 16 m a porții adverse, după un pas bine reușit *Nyúl* a marcat de la 15 m

B. Attila j.: – Degeaba atacă băieții în continuu, nu au noroc. Și atacurile sunt cam slăbuțe. Cred că și aceea e mare problemă că suntem tare mulți jucători răniți, *T. Bányai*, *M. Lukucz*, *Zs. Ciotea* și cu mine.

atins balonul cu mâna în fața careului de 16 m, arbitrul pentru asta l-a scos de pe teren cu un cartonaș roșu. Și a doua lovitură liberă tot *T. Berényi* a executat-o de la 16 m. *Tiberiu* a umflat balonul în colțul

Micherechi 300 suporter

Arbitru: Mihalik, *Control:* Varga F.

Micherechi SE: Gh. Pătca–Zs. Balogh,

T. Berényi, *P. Bányai*, *Șt. Lukucz*, *Gh. Kovács*,

K. Bagi, *V. Ruja*, *T. Kiss*, *Poiendan*

Rezerve: *M. Lukucz*, *L. Kurta*, *T. Putnoki*, *Sz. Simon*

Jamina: *Vastag–Fabulya*, *Tóth*, *Pribojszki*, *Varga P.*,

Kmecz, *Varga A.*, *Nyúl*, *Ursz*, *Lőrinczy*, *Göblyös*

Rezerve: *Kolarovszki*, *Gera*, *Hajdú*, *Kovács*, *Jakab*, *Laczó*, *Orosz*

Micherechi–Jamina

drept al portarului ceban.

Balogh István: – Am marcat trei goluri, totuși 1-1 a fost scorul. Azi numai atâtă am putut.

Dobi Róbert: – Cu toate că gazdele au jucat mult mai bine, pentru ei a fost un cadou singurul punct pe care l-au adunat. Păcat că în ultima clipă am primit golul.

MIC

TVR 1

Luni 20 septembrie

6.00 Telegazeta 7.00 Desene animate 7.30 Contur Ro 8.15 Palatele lumii. Documentar 9.15 Serial. Dovadă de iubire 10.15 Ca la carte 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegazeta 13.50 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Animale extraordinare. Documentar 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegazeta 20.10. Serial. Tess 21.10 Serial. 30. Rock 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Serial. Camera de gardă, 1900...

Marti 21 septembrie

6.00 Telegazeta 6.30 La prima oră 7.00 Desene animate 7.30 Contur Ro 8.15 Palatele lumii (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegazeta 13.45 Pur și simplu delicios 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum (R) 17.00 Viața și banii 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegazeta 20.10 Film. Julia 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Serial. Camera de gardă, 1900...

Miercuri 22 septembrie

6.00 Telegazeta 7.00 Desene animate 7.30 Contur Ro 8.15 Palatele lumii. Documentar 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegazeta 14.30 Oameni ca noi (R) 15.00 Convițuri 16.00 Generația contra 17.25 Învinge apele! 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegazeta 20.00 Ediție specială 21.00 Învinge apele! 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Joi 23 septembrie

6.00 Telegazeta 7.00 Desene animate 7.30 Contur Ro 8.00 Banca de alimente 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.55 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegazeta 13.45 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 17.25 Istorie de buzunar (R) 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegazeta 20.10 Film. Ultimul joc 22.30 Chihlyu în Atlantis 23.15 Serial. Camera de gardă, 1900...

Vineri 24 septembrie

6.00 Telegazeta 7.00 Desene animate 7.30 Contur Ro 8.15 Palatele lumii (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegazeta 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Animale extraordinare 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegazeta 20.10 Film. Regatul gargarilor 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Sâmbătă 25 septembrie

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii...amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Arca lui Noe (R) 8.40 Desene animate 9.35 Serial. Hannah Montana 10.30 Zile și nopți 11.00 Banca de alimente 13.00 Telegazeta 13.20 Vedeta familiei 14.10 Film. Cei rai 16.00 Formula 1. Calificări pentru Marele Premiu al Statului Singapore 17.40 Teleenciclopedia 19.00 Telegazeta 20.10 Gala Crucea Roșie (I) 22.35 Serial. Familia Simpson.

Cristian Tabără prezintă emisiunea „Ca la carte”

Duminică 26 septembrie

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 8.50 Desene animate 9.50 Spune-mi ce te doare 10.3 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telegazeta 13.20 Descoperă Europa ta! 13.55 Formula 1. Marele Premiu al Statului Singapore 16.40 Film. Charlot, o noapte fără somn 17.10 Circ internațional 19.00 Telegazeta 20.10 Film. EdTV 22.20 Film. Mongol.

TVR 2

Luni 20 septembrie

6.00 Serial. Cercul vieții 7.10 Film. Soția pilotului (R) 9.00 Telegazeta 10.45 Vorbe peste timp 11.00 Telegazeta 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromării 18.00 Serial. Aventurieri 19.00 Serial. Hotel Babylon 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. Atmosferă fierbinte.

Marti 21 septembrie

6.00 Serial. Cercul vieții 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegazeta 10.15 Aromării (R) 11.00 Telegazeta 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromării. Documentar 18.00 Serial. Aventurieri 19.00 Vorbe peste timp 19.15 Fotbal: România-Brazilia 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Baroana di Carini.

Monica Ghiurco, moderatoarea emisiunii „Ora de știri”

Miercuri 22 septembrie

6.00 Serial. Fii bărbată, Grace! 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegazeta 10.15 Aromării (R) 11.00 Telegazeta 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Fii bărbată, Grace! (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromării. Documentar 18.00 Serial. Aventurieri 19.00 Vorbe peste timp 19.15 Fotbal: România-Brazilia 21.00 Ora de știri 22.10 Film. O cafea în miez de noapte.

Joi 23 septembrie

6.00 Serial. Fii bărbată, Grace! 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegazeta 10.45 Vorbe peste timp 11.00 Telegazeta 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Fii bărbată, Grace! 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromării 18.00 Serial. Aventurieri 19.00 Serial. Hotel Babylon 20.00 Imaginea succesului 20.30 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Regula celor 100 de mile.

Vineri 24 septembrie

6.00 Serial. Fii bărbată, Grace! 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegazeta 10.15 Aromării (R) 11.00 Telegazeta 11.45 Doi care doinesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Fii bărbată, Grace! 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromării 18.00 Puterea legii 19.30 Pescar hoinar 20.00 Vrajitorile lui Jamie Oliver 21.00 Ora de știri 22.05 Arme, trafic și rațiuni de stat 23.10 Film. Biohazard.

Sâmbătă 25 septembrie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens 10.00 Budgetul meu (R) 10.30 Între cer și pământ 11.00 Serial. Ghid de vacanță 12.30 Zestrea românilor 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestrea românilor 15.00 Lumea de aproape 16.00 Timpul chitarelor 17.00 Serial. Câini care au schimbat lumea 18.35 Serial. Toate pânzele sus 20.00 Fotbal 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Necazurile lui Gilbert Grape.

Duminică 26 septembrie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură (R) 8.00 Motomagia 9.00 Ferma 10.00 Doi care doinesc 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Serial. Ghid de vacanță 11.35 H...ora prichindeilor 12.30 Film. Cercul din ochii tăi 14.10 Poate nu știai 14.30 Vrajitorile lui Jamie Oliver (R) 15.00 Atlas 15.30 Chip și asemănare 16.00 Muzică și muzichie 17.00 Serial. Câini care au schimbat lumea 19.30 ConturRo 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Eu, Peter Sellers.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

20 SEPTEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

21 SEPTEMBRIE, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

22 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 SEPTEMBRIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30 Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

24 SEPTEMBRIE, VINERI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

25 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

26 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu

Ecranul nostru

miercuri, 22 septembrie 2010 (m1 ora 14.00)

Reluare: vineri, 24 septembrie 2010 (m2 ora 11.05)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea românească a Televiziunii Maghiare va prezenta un film despre colecția de carte veche a Episcopiei de la Jula. Cel mai valoros obiect al colecției este Cazanul lui Varlaam, provenită de la parohia din Săcal. Filmul s-a realizat cu ajutorul muzeologului Rodica Colta din Arad.

Realizator: Aurel Becan

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropiere fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

Vând teren îngădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

De vânzare casă în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foiaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Vizita la București a celei mai numeroase delegații oficiale de până acum a românilor din Ungaria

Președintele României, Traian Băsescu, îl salută pe deputatul parlamentar Gheorghe Șimonea

Primire la Camera Deputaților din cadrul Parlamentului României, de către deputatul William Brînză

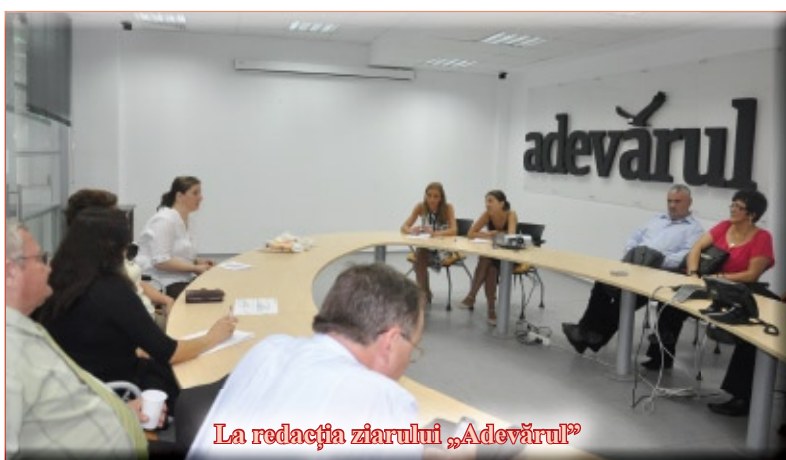
Întrevedere la Guvernul României, cu secretarul de stat Eugen Tomac, șeful Departamentului pentru Români de Pretutindeni

Primire la Palatul Patriarhiei

La redacția ziarului „Adevărul”

La Ministerul Educației, alături de secretarul de stat Oana Badea

FOAIA
românească
17 septembrie 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.